

NOVA DORA

Liljska knjižnica

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in sahvale K 1'50 — Posamezna številka stane K 1'20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravni: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Govor ministra dr. V. Kukovca na zboru zaupnikov JDS v Ljubljani.

Dotakniviši se najprej

zunanje-političnega položaja,

je v živih besedah naslikal težkoče, s katerimi se mora naša država boriti na svojih granicah, odnosno napram svojim sosedom. Tudi v notranosti države se bje zunanje-političen boj. Zlasti na Hrvaškem skušajo naši sovražniki izkoristiti plemenska nerazpoloženja, da zanetijo notranje boje, ki bi naj Jugoslavijo popolnoma oslabilo ter ji vzeli vso odpornost silo na zunanji. Dobra uprava bo najboljši protilek proti strupu medsebojne mržnje.

Vodstvo Jugoslavije

je v rokah naroda, ki izvršuje to svojo pravico po zastopnikih večine svojih mandatarijev. Po naši demokratični stranki sodelujemo pri tem vodstvu tudi Slovenci. Ni prezreti ogromnega pomena tega dejstva. Daje nam vse pravice državnega naroda, pa nalaga tudi dolžnosti, da širimo politično izobrazbo, da prevedemo ljudstvo iz goščave demagogije in fraze, ga ozdravimo od strupa hujšajočih besed ter ga usposobimo, da bo zdravo in trezno gledal na sebe in svojo državo in zanjo in za sebe delal. (Živahno pritrdjevanje.) To je naloga naše stranke, težka in ne popularna.

Naša država je dobila

moderno parlamentarno ustavo.

Velikanski pomen tega dejstva more preceniti le, kdor pomisli, koliko negotovosti je z njo odpravljenih. Na tem velikem zgodovinskem delu so sodelovali zastopniki naše stranke v največji meri. Znali so se udejstvovati v mnogih ozirih tako, da lahko smatramo ustavo za velik uspeh naše stranke. (Živahno pritrdjevanje.)

Če se dotaknem svojega dela v vladi, moram reči, da je bilo bogato po vsebini in obsegu. Eden najvažnejših državnih poslov je

delo na socialnem polju.

Razvoj našega gospodarstva je v veliki meri odvisen od blagostanja naše velike delavske množice. Na temeljnih določbah delavskega vprašanja sem imel v državni upravi priliko in dolžnost, spravljati v sklad splošno blagostanje z blagostanjem delavskega stanu. Določbe o socialnem zavarovanju in vse druge prevažne določbe za delavstvo so se sprejele principijsko v zakonodajo ravno po zaslugi demokratične stranke. Ne samo oni, ki podjetje vodijo, ampak tudi oni, ki vrši delo, mora biti deležen pomoči države, skrbeti se mora za zaslužek obema. Smatram, da sem tu vršil eno najvažnejših nalog našega programa. Vsled našega vztrajnega truda so se razmere med industrijo in delavstvom znatno ublažile. Pokazala se je uvidevnost meščanskih krogov pri delavškem vprašanju. Meščanska družba je pokazala, da je sposobna priti delavstvu nasproti. Ako dokažemo, da lahko izhajamo brez brezobzirnega razrednega boja, bo rešen eden največjih problemov današnjega časa. Rešeno bi bilo s tem tudi popolnoma komunistično vprašanje, katerega ni mogoče spraviti s sveia s policijsko sabljo. Naš narod potrebuje drugačne rešitve tega vprašanja kakor n. pr. nemški. Glavna naloga naše stranke je, da gremo na tej poti dalje; kot nositeljica tega, kar narod čuti in misli, lahko dirigira državo brez velike potratne časa na pota, ki bodo organizirala našo družbo uspešno, da se bomo vladali, kakor se vladajo kulturni narodi. (Odobrovanje.)

Povdarjam, da sem imel med našimi poslanci najbolj dobrodošlo in izvrstno pomoč, katere ne morem preceniti, v poslancu dr. Žerjavu. Dr. Žerjav je mož, ki mu moramo priznati mesto med prvimi v državi. (Živahne ovacije poslancu Žerjavu.)

Slovenski demokrati

smo si priborili med svojimi ožjimi prijatelji in v celem parlamentu ugled in izredno močno pozicijo. Cenijo nas, da smo trezni in delavni. To povdarjam zaradi Vas, somišljeniki, ne zaradi nas. Oni poslanci iz nam nasprotnih taborov, ki kričijo o zatiranju Slovencev, niso prav nič storili za Vas in — povdarjam — tudi za svoje volilce ne. Ni res, kakor govore listi opozicijskih strank, da smo morda

Slovenci prikrajšani nasproti drugim v državi.

Tako govorjenje in pisanje samo kompromitira Slovence. Če primerjate revščino v marsikaterih delih naše države z razmerami pri nas v Sloveniji, boste našli, da faktično po naključju živi slovenski človek če ne boljše, pa čisto gotovo ne slabše kot žive ljudje kjerkoli v državi. Tega smo se člani demokratiškega kluba v polni meri zavedali, ker vemo, da bi ne bilo ne prav in ne koristno, če bi vpili demagoško, kakor to delajo naši nasprotniki, da nas Srbi izkoriščajo in podobno.

Z dobroto moremo vse doseči, s hudobno kritiko pa le podiramo. Pred vsem nam

škoduje klerikalizem.

ki hoče zavreti konsolidacijo v državi iz razlogov, ki jih z njegovega stališča razumemo. Zato pa mora na drugi strani prispevati vsak naš človek po vseh svojih močeh h konsolidaciji države. (Odobrovanje.) Naše trezno slovensko ljudstvo, ki je v marsikaterem oziru poklicano v državi za voditelja, mora priti do ravnotežja, katero sedaj pogreša.

S stvarno kritiko

našega dela smo demokratični poslanci vedno zadovoljni. Pomisliti pa je treba, da nismo demokratije sami na vladi. Treba nam je včasih mnogo samozatajevanja, da se dosežejo kompromisi, ki so vedno potrebni. In kompromisi tudi ne morejo vedno izpasti v našo korist. Če bi hoteli iz vsakega vprašanja napraviti spor, bi vedno imeli priliko, da se vlada razbije: Zato rajše trpimo neupravičene napade nasprotnikov po shodih in njih novinah, kakor da bi nepremišljeno razbili sedanjo kombinacijo v vladi. Seveda to nasprotnikom ni všeč in vedno iščejo, s čim bi dvignili proti nam krik. Vsega, kar komu ni ko volji, smo potem krivi mi. (Klic »Še suše!« Živahna veselost.)

V novejšem času se pojavljajo pri nas ljudje, ki mislijo, da je

treba novih strank.

Reš so skusili ustanoviti nekako podružnico srbske radikalne stranke. Afera ni resna, vendar nam nudi priliko za vprašanje, ali je reš pri nas mogoče, da se obrne naše politično življenje

nazaj v reakcionarno smer?

Imeli smo dobo prvakov. Toda ta faza je v našem razvoju za nami, mi živimo v dobi demokracije in kriticizma in prevladuje prepričanje, da je boljši slab uspeh pri skupnem delu kakor občudovanje posameznika. Zaradi tega je radikalna stranka pri nas nemogoča. Radikalni imajo svojega Pašiča, ki ga jaz visoko

cenim. Sreča je to za radikalno stranko, toda ako ga izgube, — nimajo na njegovo mesto nikogar postaviti. V Srbiji smo demokrati med narodom trdnjeje usidrani nego radikalni. Tudi tam je že prodrlo spoznanje, da demokracija obstoja kot ideja, ki ni vezana na posamezno osebo. Bila bi velika politična nerazumnost, če bi med nami hoteli kakih ljudi je ustanavljati radikalno stranko potem, ko so se združile v vsi državi različne napredne stranke v močno demokratiško stranko. (Tako je!) Isto napako bi napravili z širjenjem takozvane narodno-socialne stranke. (Klici: Stranka fraz in demagogov!) Kmetijska stranka po mojem mnenju preživlja kritično fazo. Ostati ni mogla razredna stranka, kakor se nam je predstavila, postati je morala narodna stranka kot je bila demokratiška že poprej. Voditelji te stranke sedaj z različnimi eksperimenti spravljajo sebe in svoje pristaše na stranpota. Naša velika kulturna naloga v državi nam ne dopušča, da še nadalje pustimo, da se voz, ki gre vsporedno z nami, zapelje na drugo stran. Preprečiti moramo, da bi doživeli še na kakih drugi strani to, kar smo doživeli s klerikalizmom. Mi po svojem programu nismo stranka, ki je navezana na mesta. Ogromne množice jugoslovskega kmetijskega ljudstva so glasovale za našo stranko, ki ima mnogo več kmetijskih glasov nego vse takozvane kmetijske stranke. Tudi mi se vrnimo zopet med naše ljudi na deželo. Organizirajmo zopet našega naprednega kmeta in obrtnika, držoč se povsod principa, da podpirajmo slabjšega nasproti močnejšemu. Ne smemo drugim strankam boljšega želeti kakor svoji lastni. (Pritrdjevanje.) Ne želimo pa boja s SKS, ki si je stekla veliko zaslug, ko nas je podpirala pri izgradnji ustave.

Med tem ko »socialistične« stranke nikakor niso bile

na višku časa,

smo mi mnogo storili za delavstvo. Slovenskega narodnega socialista nisem videl pri delu na rešitvi vprašanj, ki so za delavstvo največjega pomena. (Klici: Nimajo časa!) Slovenskih narodnih socialistov ni bilo nikdar k meni, da bi kaj zahtevali za delavno ljudstvo! (Klici: Morajo hujskati, nimajo časa delati! Burno pritrdjevanje.) Med tem pa je naša stranka storila na socialnem polju mnogo, dočim so oni uganjali — demagogijo. Zato moramo proti ljudem, ki vodijo samo negativno politiko, se boriti in jim ne pokazati niti najmanjše popustljivosti.

Za formalno moč stranke je naša dolžnost, da storimo še mnogo več nego smo storili.

Naj se dotaknem še kritike,

ki se zaganja v našega notranjega ministra in ministra prosvete, Svetozarja Pribičevića. Če je kdo pri svojih nasprotnikih nepriljubljen in kriče proti njemu na vso moč, je to gotovo naš Svetozar Pribičević. Naravno je, da vpljejo nasprotniki proti enemu najjačjih naših mož. Mi pa moramo reči, da ga ni kmalu človeka, ki bi bil toliko storil za Slovence, kakor je storil Pribičević. (Živahno ploskanje in klici: Živel Pribičević!) Graje vredno je tudi vpitje proti finančnemu ministru Kumanudiju. Če je pri proračunu prišel do tega, da je moral črtati nekatere izdatke, da izravna primanjkljaj, če je izrazil svoje pomisleke proti novim izdatkom, je storil le svoje dolžnost kot finančni minister. (Pritrdjevanje.) Zavedajmo se sploh dejstva, da je v naši demokratiški stranki razumevanje za vsako veliko in moderno vprašanje. Za izenačenje uradniških plač in uvedbo službene pragmatike sta se predsednik demokratične stranke, Ljuba Davidovič in minister prosvete Pribiče-

vič zavzela s tako gorečnostjo, da bi želeli, da so to videli naši uradniki. (Bravo!)

Naša stranka je disciplinirana in dobro urejena. Poslanci demokratične stranke so nudili pri glasovanju za ustavo in pri vseh važnih prilikah prizor take solidarnosti in discipline, kot nobena druga stranka. Demokratizem je dokazal, da je sposoben voditi državo. Postati mora v državi večina; merodajna večina zlasti naj postane tudi v Sloveniji. Naj postane kongres v Beogradu temeljni kamen za bodoče širjenje demokratične stranke tudi v Sloveniji. (Veliko odobravanje in burne ovacije ministru Kukovcu, ki trajajo več minut.)

VOLITEV NAČELSTVA IN IZVRŠEVALNEGA ODBORA JDS.

Novo načelstvo stranke.

Predsednik dr. Vek. Kukovec, minister za soc. politiko; podpredsedniki: dr. Vi. Ravnhar, odvetnik v Ljubljani, Engelbert Franchetti, brivski mojster v Ljubljani, Ivan Jelačin, trgovec v Ljubljani, Luka Jelenc, šolski ravnatelj v Ljubljani. Člani: Josip Reiser, dr. Gr. Žerjav, poslanec, Anton Jug, predsednik okrajne organizacije JDS v Ljubljani, dr. Ivan Tavčar star. (Ljubljani), dr. Karel Triller, ing. Fran Tavčar, dr. Ivan Bole, dr. Dinko Puc, dr. Albert Kramer, Rasto Pustoslemšek, Avgust Petrič, Simon Praprotnik, Josip Turk, dr. Josip Klepec, Albin Adlešič, Jos. Breznik, Fran Marn, Ivan Benkovič, Fran Golov, Ivan Zupan, Ivan Mohorič, dr. Fr. Windischer, Miroslav Gregorka, Igo Štembov (vsi v Ljubljani), Josip Lapajne (Cerklje), Anton Ormek (Krašnja), Ciril Pirč (Krani), Ferdo Poljšak (Zagorje), dr. Rihard Karba (Kamnik), Ivan Bricej (Štepanja vas), I. Tori (Ljubljana), Jos. Goropevšek (Trbovlje), Lovro Petovar (Ivanjkovec), Ivan Rebek, Vekoslav Spindler (Celje), Anton Koder (Murska Sobota), dr. Fr. Lipold, Ivan Kejžar (Maribor), dr. Tone Gosak (Ptuj).

Izvrševalni odbor.

Člani izvrševalnega odbora so 1. vsi člani načelstva, 2. pa še sledeči gg.: dr. Fr. Jerala (Škofja Loka), Milan Jenčič (Mengeš), Ferdo Gradšnik (Jesenice), Ivan Kavčič (Ziri), Ivan Kuhar (Dob), Fr. Malavašič (Hobovec), Lovro Oblak (Trata), Alojzij Pegan (Radovljica), dr. Beno Sabothy (Krani), Anton Skoč (Domžale), Jakob Špicer (Radovljica), dr. Josip Tičar (Ljubljana), Jos. Borštnik (Krka), Anton Carli (Zuženberk), Jos. Flajšman (Metlika), Vek. Habjan (Litija), Anton Kuder (Novo mesto), dr. Andr. Kuhar (Ljubljana), Maks Lajovic (Litija), Franc Može (Dvor), Karel Müller (Črnomelj), Josip Oberstar (Sodražica), Ivan Rus (Breže), Ferd. Seidl (Novo mesto), dr. Ant. Schiffrer (Ribnica), Jos. Zupančič (Trebneje), Mirko Kosin (Iga vas), Vladislav Vilar (Pudob), Ivan Benčina (Stari trg), Alojz Potočnik, dr. Jos. Lavrenčič, Jos. Dežman, Fran Remic, Ivan Pavšek, Edvard Roš, Val. Porrič, Ivan Frelj, Mirko Urbas, Anton Zorec, Ivan Zakotnik, I. Lombar, Franc Medic, Josip Kozak, Albert Sič, Ferd. Ham, Anton Likozar, Tinko Urbančič, Ivan Gjud, Peter Šterk, Milan Cimerman, Maks Hrovatin, Oto Jeruc, dr. Anf. Švigelj, dr. Oton Fettich (vsi v Ljubljani), dr. Mano Dereani (Celje), Jos. Javornik (Ig), Vinko Ogorevc (Škofja Loka), Miloš Babič (Hrastnik), Ivan Bavkart (Ljutomer), Alojz Falež (Račje), Ivan Kitak (Rog. Slatina), Fran Kocbek (Gornji grad), Alojz Kukovec (Lešnica), Ivan Prekoršek (Celje), Ivan Pleskovič (Trbovlje), dr. Josip Pučnik (Slov. Bistrica), Ivan Ravšl (Obrež),

Vinko Šel (Konjice), Jakob Vrečko (Slovenjgradec), dr. Josip Zdolšek, dr. Ljud. Stiker (Brežice), dr. Fr. Ilesič (Zagreb), Jakob Jesih (Rudnik), Fr. Kavčič (Ljubljana-Privoz), dr. Ivan Lah, dr. Danilo Majaron (Ljubljana), Julij Mazzele (Gradec), dr. Ivan Lavrenčič, dr. Pavel Pestotnik, dr. Maks Pirc (Ljubljana), Valentin Poljanšek (Žiri), Ivan Rus (Loški potok), Viktor Turnšek (Ljubljana), Anton Gius (Dol), dr. Ernest Kalan (Celje), dr. Karel Koderman (Maribor), dr. Fr. Rozina, Fran Voglar, Jakob Zemljak (Gor. Radgona), Jakob Zdravec (Središče), Fran Kolenc (Ljubno), Fr. Petelinšek (Oplotnica), Ivan Verdnik (Meža), Fran Presečnik (Vransko), Matija Marinček (Šoštanj), Gvidon Kaiser (Dravograd), Anton Cvetko (Podčetrtek), Alojz Baša (Zidani most), Srečko Rajner (Rajhenburg), dr. Fran. Roš (Laško), I. Brumen (Murska Sobota), Karel Mavrič (Gornja Radgona), dr. F. Tavčar (Središče), dr. Ivan Fermevc (Ptuj), dr. Milan Gorišek (Št. Lenart), dr. Avgust Reisman, dr. Leopold Boštjančič, Karel Troha (Maribor), I. Zel (Zrkovci), Karel Cimperšek (Sevnica), I. Flere (Kranjska gora), Ivan Petrič (Bled), Herman Tome (Bled), dr. A. Šabec (Vrhnik), Jos. Lenarčič (Vrhnik), Janko Levstik (Zagorje), dr. Romih (Krško), dr. Maurer (Kočevje), Mijo Grobotek (Boh. Bistrica), Kristijan Košir (Dovje), Karl Česnik (Planina), dr. Vinko Železnikar (Slovenjgradec).

Kakšen je danes položaj državnega nameščenca?

(Referat okr. komisarja dr. L. Brunčka na zborovanju javnih nameščencev dne 11. okt. v Celju.)

(Dalje.)

III. Plače javnih nameščencev v primeri z oficirskimi.

Najžalostnejša pri vsem tem pa je okolnost, da mi državni nameščenci, posebno mi politični, lahko vidimo dan na dan, kako se v tem pogledu zapostavlja naš in favorizira druge sloje. Ne, da bi jim mi to boljše pozicijo zavidali, ne da bi jim je bili nevoščljivi, nasprotno: mi jim to iz srca privoščimo, ker uvidimo, da se jim deli po pravici. Samo tega ne moremo uvideti in ne uvidevamo, zakaj bi se tudi nam ne rezal kruh z isto mero. V tem pogledu je posebno primerjava z dohodki oficirjev za nas poniževalna in sramotljiva.

Tako n. pr. dobiva neoženjeni podporučenik, ki nima nobenih kompletnih srednješolskih študij in tem manj seveda visokošolskih, na mesec K 5051.— plače, dočim prejema n. pr. vladni svetnik (6. čin. razred) v kljub svojemu 13-letnemu srednje- in visokoškemu študiju ter v kljub toliko- in tolikoletni praksi in velikanski odgovornosti na mesec samo K 4500.— torej za 500 K manj! Oficir v istem (6.) čin. razredu, kot vladni svetnik, samec, pa prejema na mesec celo K 7631.— torej za celih 3071 K več nego njegov sovrstnik iz sicer samo politične, pa tudi državne službe.

Toda te ugodnosti oficirskega stanu niso edine. Dobivajo namreč oficirji in podoficirji že ves čas — govorimo iz prakse v Celju — še živila iz vojaških skladišč po mnogo nižjih cenah, n. pr. moko kg po K 15.50 (trž. cena K 18.40) mast " " " 46.— (" " " 90.— sladkor " " " 28.— (" " " 56.—

Tudi blago se jim nudi skoro za polovico dnevne cene. Iz nježa si pustijo napraviti pri vojaškem stotniškem krojaču za smešno odškodnino K 100.— uniformo, ki je trpežnejša od naših civilnih oblek.

In če primerjamo še dnevnice, ki jih dobe oficirji in podoficirji ob priliki službenega potovanja oziroma selitve, z dnevnici, ki jih prejema ob enakih prilikah n. pr. mi politični uradniki, opazimo isto razlikovanje v naš nepriilog. Dobe namreč:

1. pri službenem potovanju razven povrnitve voznih stroškov:

a) nižji oficirji dnevnic na dan po K 2000.—
b) višji " " " " " 24.—
c) generali " " " " " 320.—
d) podoficirji " " " " " 100.—

2. oženjeni o priliki selitve razven vozne karte in dnevnic kakor ad 1.:

a) oficirji za vsak km po železnici K 20.—
b) podoficirji " " " " " 10.—

Ako pa imamo mi politični uradniki tako službeno potovanje (komisijo), dobi-

mo do 8. čin. razreda za celi dan dnevnic po samo 80 K, torej manjšo nego podoficirji! Od 8. čin. razreda naprej pa prejema naši uradniki pri takih potovanjih za celi dan samo 120 K, dočim pristoji že podporučeniku celih 200 K, torej skoro za polovico več.

Ob priliki selitve pa se priznava nam od km 10 K, torej enako veliko, kakor podoficirjem! Oficirji od podporučenika naprej dobe namreč 20 K.

Častnik in celo njegova rodbina ima na državnih železnica polovično vozno, državni uradnik pa ne uživa teh ugodnosti niti za svojo skromno osebo. Vsi stari z uradniškim stanom tesno združeni privilegiji na železnica so izginili.

Ako zbolí oficir, dobi za časa bolniškega dopusta krasne priboljške. Kakor se sliši, je prejel nek višji častnik za bolezenski dopust 16.000 K, nek drugi zopet 4000 K, in sicer iz fonda, v katerega se je, kakor čujemo, votiralo lepe milijone. Ako pa zbolí od nas kdo, se, kakor že zgoraj povdarjano, nihče zanj ne zmeni.

Pa ne samo to, da je državni uradnik za časa bolezní quantite negligible, on je, ako traja njegova bolezen več nego 6 mesecev, naravnost obsojen v pogin z ženo in otroci vred!

Nedavno je namreč izšla okrožnica, glasom katere se državnim uradnikom po 6 mesečnem bolehanju ukinejo vse osebne in družinske draginske doklade, tako da mu ostane gola temeljna plača (v IX. čin. razredu K 933.33!).

Zakaj smo pa še posebno mi politični uradniki kot reprezentanti vlade in njeni eksekutivni uradniki najslabše plačani, nam je zagonetka. Zamislimo se samo v ekspanzirano pozicijo, ki jo zavzema politični uradnik! Prihajajo naradbe o zasiedovanju in zatiranju državnemu obstoju nevarnih demonstrativnih dejanj, izdajajo se obznanje proti komunistom itd. Pri vseh teh malogah igra politični uradnik gotovo največjo, najodgovornejšo in celo izvršilno vlogo.

Njegova služba pa ni le odgovorna, temveč tudi nekako permanentna. Izbruhne štrajk tam kje v kakem rudniku ali na železnici — ne vprašajo te nič, ali je dan ali noč, odriniti moraš s prvim vlakom. Baš ta primer govori za gotovo paralelo med vojaško in civilno, politično službo. In vendar — kolika razlika med prejemki oficirja in onimi političnega uradnika!

(Konec prih.)

FRANJO CVETKO:

Slovenski kmetovalci v Srbiji.

(Dalje.)

Na tem hribu si je l. 1809. naredil okope (šance) srbski narodni junak Števan Sindjelič ter ga je dolgo hrabro branil proti turškim navalom. Nedaleč oddaljen je stal s svojo vojsko srbski poveljnik Miloje Petrovič. Turki so najprej napadli selo Kamenico (ca. 500 hiš), potem pa so navallili na Čeger. Ker so bili v veliki premoči, zato je Sindjelič prosil Miloja, naj mu liči na pomoč. Miloje pa je iz zavisti očrtel Sindjeliča, ker mu je ta najbrž očital, da je »strašljivica«, zato je odrekel pomoč in — zbežal oddal. Sindjelič je s 3.000 junaki dolgo držal Čeger. Ko pa so Turki napolnili rov okoli nasipa s trupli ubitih svojcev ter začeli s Srbi na braniku boj na nož in za goltanec, tedaj je junak Sindjelič ustrlel v smodnik, ki je bil nasipan v okope. Ta se je vnel in vrge v zrak Turke in Srbe. Od teze so Turki mrtvim Srbom odrezali glave ter jih ob cesti vzhodno od Niša vzdali v kvadratni stolp, ki so ga nazvali »Čele-Kula«. To grozno »znamenje« naj bi bilo Srbom, ki so torej leta 1809 brezuspešno poskusili osvojiti Niš, svrnilo pred morebitno zopetno vstajo zoper turško nadoblast.

Na večer istega dne smo si ogledali znamenito »Čele-Kula« na licu mesta. Tačas je oni stolp obzidan in pod streho ter nalikuje torej mavzoleju. L. 1873 so Srbi po osvojitvi Niša one glave (bilo jih je 252 na vsaki strani, skupaj torej 1008) pokopali, vidi se sedaj samo jedna, sicer pa votline. Dve lobanji se nahajata v stekleni skrinjici na mizi poleg stolpa, ki je spomenik srbskega junaštva, obenem tudi srbske nesloge, katere je bil krviv plašljivec Miloje Petrovič.

Toda vrnimo se na Čeger! Tukaj je

o našem prihodu pred spomenikom, ki ga je po osvojitvi Niša (28. dec. 1877) dal postaviti knez Milan Sindjelič in njegovim junakom, bilo zbranih par tisoč seljakov iz Kamenice in sosednih sel, obojega spola in različne starosti. S temi smo se iskreno pozdravili ter si kakor bratje stiskali desnice. Tik ovenčanega spomenika se je postavil častiljivi pop, vojni prota Velisa Milojevič ter v izbranih besedah pripovedoval tužno zgodovino Srbije. Naglašal je v svojem govoru, da je mogočno carstvo Dušana Silnega podrla samo nesloga, povzdigoval veliki zgodovinski moment osvobodjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev ter potrebo sloge in bratske ljubavi med nami. Za njim sta dva dečka deklamovala zelo pravilno primerni pesnitvi: junaštvo in grob Števana Sindjeliča, fakisto srbska deklica. Ljudstvo je bilo ganjeno do solz. Uprav ognjevit govor je imel katoliški duhovnik dr. Bruno Lovrič, ki je izražal predvsem v vzneseh besedah radost, da smo bratje osvobojeni, potem pa nas pozval na enodušno zakleto, da delujemo vsi kot eden v slogi na veliko in srečno bodočnost skupne očetnjave. Tudi naš narodni poslanec SKS g. Mermolja, je imel tukaj zelo odlični govor, v katerem je proslavljal srbsko junaštvo in zasluge za osvobodjenje troedinega naroda, nacionalno-historično vzgojo srbskega naroda in njegova lepa svojstva. Njegov govor je izzvenel patrijotično. S tem je bila narodna slavnost pred Sindjeličevim spomenikom v idealnem oziru končana; sedaj se je začel drugi, recimo idealno-realni del pri narodni gostiji.

(Dalje prih.)

Politične vesti.

Pri občinskih volitvah v Berlinu 16. tm. je socijalistična stranka izgubila večino, ki je prešla na blok meščanskih strank.

Proti rešitvi gornješlezkega vprašanja se je uprla Nemčija in v celi državi se organizira hud odpor. Nemci pravijo, da jim je s to rešitvijo onemogočeno, izvršiti obveznosti mirovne pogodbe. 81% premožne industrije in vsi rudniki cinka so izročeni Poljski. Prevzetje prisojenih ozemelj po Poljskih in Nemcih bi se imelo izvršiti 21. tm.

Mariborske novice.

Za razširjenje mariborske bolnice izdeluje velik načrt Zdravniško društvo. Proračun znaša krog 50 milj. kron.

Vodstvo policijskega komisarijata prevzame polic. viš. svetnik V. Keršovan iz Ljubljane. Dr. Senekovič je premeščen v Ljubljano.

Zopet obsojen klerikalni denuncijant in obrekovalc. Bivši klerikalni general v Zrkoveh pri Mariboru Al. Rebernik je denunciral naprednega učitelja Maksa Zemljica, da je komunist in da ima orožje skrito. Tudi je žalil naprednega župana Šela. Mariborsko sodišče mu je minoli petek prisodilo za to nagrado: 2 dni zavora in 600 K globe.

JDS.

Na zboru zaupnikov JDS v Ljubljani je poročal tudi poslanec Reiser o uradniškem vprašanju. Skorajšnja izvršitev službene pragmatike je predvsem zasluga Demokratske stranke. Povdaril pa je tudi, da so stavljeni na državne finance takšni zahtevki, da trenutno ni mogoče govoriti o zvišanju uradniških prejemkov.

Valutno vprašanje je pokrenil na zboru zaupnikov JDS v Ljubljani g. Jos. Lenarčič. Predlagal je resolucijo, naj bi se vpeljala zlata valuta z novčanicami polnega kritja. V svrhu sestave zadevnih predlogov se je izvolil odsek iz gg. Jos. Lenarčiča, Iv. Jelačina, dr. Steska, J. Tykača in Ivana Mohoriča.

Sokolstvo.

VADITELJSKI TEČAJ CELJSKE SOKOLSKE ŽUPE V CELJU.

Celjska Sokolska župa priredi v dneh od 6. do 20. novembra 14-dnevni nepretrgani vaditeljski tečaj, katerega se udeležijo po en član vseh v župi večinskih društev in številno učitelstvo, katero je pozval, poznavajoč eminentno važnost sokolske telovadbe in vzgoje, k

udeležbi višji šolski svet. Prireditelj tega tečaja je bila za našo sokolsko župo velikanske važnosti, ker nam silno primanjkuje strokovno izvežbanih vaditeljev. S tem tečajem se bo naše sokolstvo strokovno in moralno zelo povzdignilo in uspeh se bo sigurno pokazal že v bodočem letu. Prezreti pa posebno ne smemo velike važnosti uvedbe Tyrševega telovadnega sistema v naše šolske telovadnice.

Ker bodo udeležniki tega tečaja morali vseh 14 dni prebivati v Celju, potrebujemo poleg sob, ki nam jih morečjo dati na razpolago hoteli v le malem številu, tudi še privatne sobe. S slednjimi pa bi bilo tudi ogromno pomagano naši župi v finančnem oziru, ker nosi župa 2 tretjini stroškov za ta tečaj iz lastnih sredstev. Zato se obračamo na vse naše člane in vse prijatelje sokolstva, ki bi bili pripravljeni enemu ali drugemu udeležniku vaditeljskega tečaja dati na razpolago stanovanje za 14 dni, da to prijavijo vsaj do 25. oktobra pri predsedstvu Celjske sokolske župe v Celju pisмено ali pa ustmeno pri župnem tajniku (br. dr. Sajovicu v pisarni g. dr. Kalana), kjer jim je na vpogled seznam udeležnikov, iz katerega si bodo sami lahko izbrali udeležnike, katerim namestavajo dati stanovanje na razpolago.

Upamo, da se bo celjsko občinstvo zavedalo velike važnosti vaditeljskega tečaja ter se naši prošnji tako številno odzvalo, da bo s tem župi prihranjen velik del stroškov.

Predsedstvo Celjske sokolske župe.

Celjske novice.

NOV MOST ČREZ SAVINJO V CELJU

(Dopis iz občinstva.)

Mestni občinski odbor celjski je postavil vnovič na razgovor nov most čez Savinjo in sicer bi se naj stavlil isti ali 1. na mestu dosedajnega pred kapucinskimi stopnicami (»Kapucinski most«) ali 2. za streljaj višje čez kaplanijo in vrt južno od nje v spodnji del drevoreda v mestnem vrtu.

Tretja proga ceste in mostu vsopredno z ono pred tovornim skladiščem južne železnice naravnost na progo okrajne ceste proti Laškemu se je opustila iz razprave, ker se je država in južna železnica protivila. V tej progji že tudi stavijo carinsko skladišče.

Podreti kaplanijo in prirediti druga stanovanja za tri gospode, menijo nekateri, da bi ne bilo tako težko in drago, ker bi gospodje kaplani lahko stanovali v stari gimnaziji. Treba pa bi bilo razlastiti gornjo lekarno pri farni cerkvi, razsuti svet južno od kaplanije, podreti vzhodni del parkovega drevoreda in tam svet nasuti.

Razlastitev lekarne pomeni tako svoto, da se naj ne govori o njej, ako se ji je mogoče izogniti. Mislimo pa tudi, da bi bilo dobro, odpraviti težke vozove z Glavnega trga, da je tam lahko trg, in izpred glavnih vrat farne cerkve.

No, mora-li res glavna cesta čez Celje iti čez Glavni trg in mimo župne cerkve?

Temu se je mogoče izogniti s primerno malimi stroški tako, da se postavi most čez Savinjo iz Jurčičeve ulice na cesto iz Liseca, ki vodi čez mestni vrt na okr. cesto proti Laškemu pod kapucinskimi samostanom. Tukaj ni treba podirati hiš, ne odkupovati jih. Cesto pod hribom na južnem bregu Savinje je pa tako treba podzidati.

Na mestu sedajnega kapucinskega mostu bi naj ostala samo brv, kakor pod Grenadirjem, dosedajna brv od grofije v park pa bi se lahko opustila, ker bi bil novi most prav blizu nje.

Tako bi šel vozni promet iz Savinjske doline in od severne strani Celja proti Laškemu ob robu mesta po že vrtjenih ulicah, Jurčičevi, Gregoričevi, Miklošičevi, Kralja Petra in Mariborski cesti. Posestniki iz celjske okolice, ki imajo gozde in vinograde v Košnici, v Liseah, sploh južno od Celja, bi vozili svoja drva, listje, hosto z vejevjem itd. skozi Celje ob njegovem zahodnem robu. S kolodvora in na kolodvor v Celju pa se na Laško stran in od nje prav malo vozi.

Naj se razmišljuje torej tudi gradba novega mostu iz Jurčičeve ulice na cesto zahodno od mestnega vrta!

**KLUB DEMOKRATSKIH OBČIN-
SKIH ODBORNIKOV MESTA CELJA**
ima sejo v četrtek 20. okt. ob 20. uri v
posebni sobi restavracije Žumer.

Imenovanja. Na državno realno gimnazijo v Celju so premeščeni: g. Jos. Gorečan, glavni učitelj na moškem učiteljski v Ljubljani; za profesorja Jos. Napotnik iz Novega mesta in Srečko Brodar iz Ljubljane.

Novi okoliški župan Hrastnik je ob priliki prevzema županskih poslov v nagovoru na množico razvil svoj program: Z objektivnostjo hoče omogočiti **sodelovanje vseh strank. Šolsko vprašanje** smatra za pereče, ki pa mora biti ugodno rešeno, četudi bo občina občutno obremenjena. Pereče je vprašanje **oskrbe prebivalstva z dobro in zdravo vodo** v očigled vsakoletnim kužnim boleznim. Enako pereče je vprašanje **razsvetljave, oskrba revčev** ter še mnogo drugih gospodarskih, kulturnih in socialnih problemov.

Donski kozaki v Celju. V soboto 22. in v nedeljo 23. tm. (vsakokrat ob pol 9. uri zvečer) priredi 20-članski umetniški pevski zbor donskih kozakov velik koncert z ruskimi narodnimi pesmi v veliki dvorani hotela Union. Predprodaja vstopnic v trafiki Kovač v Aleksandrovi ulici. Kdor je slišal dozdanje ruske koncerte v Celju, gotovo ne bo zamudil tudi tega.

Novo trgovino z usnjem je ustanovil v Celju v Gosposki ulici št. 26 g. Franjo Faganel.

Iz policijske kronike. Pri čevljarju Mozetiču v Medlogu je v noči od 3. na 4. tm. prenočil neki 45-letni neznanec, ki se je izdajal za ključavničarskega pomočnika iz Ptuj in pravil, da je prišel iz ruskega ujetništva. Ponujal je Mozetiču v nakup moško double - verižico, čes da je pristoje zlato. Mozetič jo je res kupil za 2050 K. Kasneje je pa pri urarjih pozvedel, da je verižica vredna kvečemu 20 — 50 K. O goljufu seveda ni sledu. — Na kolodvoru je 14. tm. neka učenka meščanske šole našla denarnico z 769.40 K denarja, 1 sveženi dokumentov, in ročno torbico iz rdečega pliša, 1 bel žepni robček. Vse leži na policiji.

Turistika in šport.

Nedeljska nogometna tekma za prvenstvo Celja med Slov. sport klubom in Atletiki je končala neodločeno v razmerju 1:1. Rezultat pomeni lep uspeh za SSK Celje, ki še dozdanj nima dobrega igrišča.

Mestno gledališče v Celju.

Gostovanje mariborskih igralcev.

V torek 25. oktobra 1921 gostuje slovensko narodno gledališče mariborsko v Mestnem gledališču v Celju z igro »Striček Vanja« s celotnim mariborskim ansamblom (11 oseb). Predstava je abonentem ter se ne ponavlja.

Pred razprodanim gledališčem so v torek 18. tm. gostovali 3 člani ljubljanskega narodnega gledališča v Strindbergovi drami »Smrtni ples«. Igralo se je dovršeno. Ocenjo prinesemo. Veseli nas, da je naše občinstvo pokazalo razumevanje te moderne drame.

Dijaški kotichek.

Prihodnja dijaška plesna vaja v Celju je v četrtek 20. tm. ob 8. uri zvečer.

Dijaška organizacija »Sloga« v Celju (Savez jugoslov. srednješolskih organizacij) je priredil 10. tm. koroško plebišcitno manifestacijo. Predsednik se je živo spominjal obletnice koroške nesreče. Skupščina je sklenila podpisati 200 din. državnega posojila ter je poslala obveznico Gosposvetskemu Zvonu. Čast vrli naši mladini, ki resno pojmuje že danes svoje državljanske dolžnosti!

Dnevna kronika.

Državnega posojila se je po dozdanjih poročilih podpisalo v Sloveniji izven bančnega sindikata 34. 328.050 dinarjev. **Ljubljanski župan**, soc. demokrat dr. Perič, je od vlade v Beogradu potrjen.

Minister za narodno zdravje dr. Karamehmedovič (musliman) je težko obolel in leži v agoniji.

Umrl je 18. tm. na svojem posestvu Sarvar na Ogrskem bivši bavarski kralj Ljudovik.

Kr. namestnika Iv. Hribarja je opoval na dr. Korošcem shodu v Ksaveriju minolo nedeljo znani Vlado Pušenjak, čes da je na svojih potovanjih zapravl državi nad en milijon kron. Upamo, da je navzoči politični komisar dr. Šiška namestniku Hribarju to vestno poročal.

Obrtni vestnik.

Obrtni koledar 1922. Da se prihranijo stroški dragega razpošiljanja, bo Obrtni koledar 1922 za svoje člane naročilo Občeslovensko obrtno društvo. Kdor na koledar, ki stane 24 K, reflektira, naj to prijavi tajništvu društva najpozneje do konca oktobra.

Dopisi.

V Št. Vidu pri Grobelnem je 17. tm. umrla posestnica gospa Jerica Narat roj. Kos, v 59. letu svoje starosti. Pokojnica je mati treh trgovcev Vinka, Janka in Antona Narat. Zapustila je 4 sinove in 5 hčera. N. v. m. p.!

Smartno v Rožni dolini pri Celju. V proslavo svoje »slavne« zmage pri zadnjih občinskih volitvah so klerikalci spesnili pesem, ki je krožila po celi občini od hiše do hiše. V tej pesmi, ki bi delala sramoto vsakemu šolarčku, na najnesramnejši način blatijo in grdiijo najbolj ugledne može naše občine. Čitatelj je seveda z velikim dopadanjem naš »velečastni« gospod župnik in jo bode gotovo dal olepševalnemu odseku »Marijinih devic«, da jo shrani v svoj arhiv. Po našem mnenju imajo samo neumni ljudje dopadenje nad neumnimi stvarmi — pa prečastiti gospod, ne da bi se morda v prihodnji pridigi prizadetega čutili, kdor sam sebe povzdiguje, prazno glavo oznanjuje . . . pa brez zamere. Cela stvar je pred sodnijo, katera jim bodo gotovo malo postrigla njihove hinvanske klerikalne grebene, ki so jim po volitvah tako vzrasli. Ko se bode zvedelo za pesnika, se mu bode baje postavil pred cerkvijo spomenik iz same čistě smartinske ilovke. Upamo, da se bode gotovo malo postrigla njihove hidenar za godce in streljanje, da se bode ta dan primerno proslavil . . . Torej Marijine device in drugi, le na delo! Žalibog da slavljena ne bo med nami — bridka mu bode kaša v ječi. Njhuvažnost je plačilo sveta.

Narodno gospodarstvo.

KAKO STABILIZIRATI NAŠO VALUTO?

O tem piše strokovnjak v zagrebški »Riječi« med drugim:
Finančni krogi naše države se resno bavijo s vprašanjem, kako stabilizirati kurz naše valute. Nizki kurz našega denarja ni niti takšno zlo, kot je nestalnost njegovega kurza. Ako bi bil kurz ustaljen v gotovih mejah, bi se vsa privreda temu akomodirala, omogočila bi se kalkulacija v vseh panogah in ne bi doživljali več neprestanih kriz pridobitnega življenja.

Zdi se, da je mogoče to doseči edino bavijo z vprašanjem, kako stabilizirati. Osnuje se naj poseben devizni oddelek in Narodna banka sama naj prevzame devizno politiko naše države, kakor stori to državne banke drugih držav. Devizni del Nemške državne banke ima na primer 250 uradnikov in ta silna organizacija vodi vse valutne operacije nemške države, ki so naravnost ogromne zaradi obvez, ki jih ima nemška država za plačevanje vojne odškodnine. Narodna banka po današnjem stanju ni sposobna voditi naše devizne politike. Ima sicer na čelu ugledne in delavne ljudi, ki vrše svojo dolžnost po obstoječem pravilniku. Toda ta institucija je sama konservativna in ljudje, ki jo vodijo, niso v stanju živeti se v nove, burne razmere, ki vladajo v mednarodnih valutnih odnosjih. Zato treba osnovati devizni oddelek kot veliko organizacijo na zelo široki podlagi. Vanj je treba poklicati izvrstne arbitraže in jim nadrediti najsposobnejše ljudi, ki jih je treba dobro honorirati, zakaj od njih zavisi dobro ali zlo za državo. Narodna banka mora imeti korespondente v vseh državah in mestih, ki so važna za naš eksport in import in na vseh borzah, ki odločujejo stanje svetovnih valut.

Čim se izvede ta organizacija, se mora prepovedati izvoz deviz vsem

podjetjem in osebam naše države. Ta posel bi opravljala izključno Narodna banka. Na ta način bi ministrstvo financ imelo vedno točno evidenco naših dolgov v inozemstvu in bi lahko reguliralo njih stanje. Naša država je v srečnem položaju, da kroži malo našega denarja izven mej in da so tirjatve inozemstva pri nas neznatne. Nasprotno pa imamo v rokah pri nas močno sredstvo, s katerim moremo pokupiti vse tirjatve v inozemstvu, namreč ameriški dolar. Dolar je kot produkt dela naših izseljencev naša najjačja izvozna roba. V našo državo pridejo mesečno velike količine dolarjev, a izvozi se krog 6 milj. dolarjev mesečno, kar znaša po današnjem kurzu 375 milijonov dinarjev. Ta svota prekaša dvakrat tirjatve na tujih tržiščih. Prestrojena Narodna banka bi morala kupovati vse tirjatve v inozemstvu, tj. ona bi morala javiti, da kupuje po stanovitem kurzu vsako količino našega denarja v inozemstvu, za kar bi imeli protivrednost dolarski čeki. Na drugi strani pa bi morala Narodna banka doma kupovati dolarje za pokritje dolgog zunaj. Če bi vsled takšne devizne politike kurz našega denarja prenašlo raste in vsled tega izgubil svojo stabilnost, bi Narodna banka ponudila naš denar na tujih borzah. Tako bi postala regulator našega denarja in bi dobila inicijativo, ki jo imajo danes žalibog Dunaj, Zürich, Amsterdam in dr.

Današnje finančno stanje je zelo slabo. Dolar se v veliki meri kupuje v Zedinjenih državah za naš denar, zlasti vrše to neke privilegirane banke. Na ta način propada za naše pridobitno gospodarstvo mesečno preko 200 milijonov kron, ki se zamenjajo na ameriških tržiščih za dolar. Naše finančno ministrstvo greši na drugi strani, ker kupuje potom Narodne banke tuje valute po kurzu zagrebške in beograjske borze, dasi kurzi obeh naših borz niso vselej v skladu z inozemskim in stojimo često nad pariteto v posamezni devizi ali valuti. Kadar koli se dozna, da hoče država nastopiti kot kupec, nastane hausa tujih deviz in valut, ker banke izkoriščajo situacijo in prodajajo državi denar po najvišjem kurzu. Na ta način država nehoti zvišuje kurz tujega denarja, oziroma slabi našo valuto. Ako bi imela Narodna banka urejeno arbitražo, bi kupovala tuje devize na oni borzi, kjer ji kurz trenutno najbolj konvenira, in ne bi moglo priti do tega, da bi domače borze izkoriščale potrebe države in slabile našo valuto.

Svobodna trgovina deviz in valut bi mogla biti za našo državo blagoslov, da smo imeli primerno organizacijo. Ako ne storimo v tem pogledu najodločnejših korakov, gremo nasproti še nadaljni inflaciji in čaka nas usoda Avstrije. Danes še je jako daleč do tega. Mnogo držav nas more zavidati za finančni položaj, ki je še vedno ugoden. Treba samo podvzetnosti, energije in organizatoričnega talenta in dobili bomo inicijativo v svoje roke.

Prvi veleesejem v Zagrebu se bo vršil meseca marca 1922. Razstavili bodo tudi inozemci.

Uvoz naše živine v Italijo je italijanska vlada prepovedala, baje zaradi kužnih bolezni. Naši gospodarski in politični krogi so mnenja, da je prepoved nov italijanski trik v svrhu upropaščenja naše valute.

Neosnovane vesti o moratoriju. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je dne 22. septembra t. l. spričo širečih se vesti o nameravanem moratoriju za inozemska plačila poslala odločen protest finančnemu ministrstvu. Prijela je sedaj od generalnega inšpektora obavestilo sledeče vsebine: »Povodom Vaše depeše z dne 22. septembra, naslovljene na g. ministra financ ima generalni inšpektorat čast, izjaviti Vam zaradi umirjenja trgovskega sveta: Popolnoma neosnovane so vse novinarske vesti, da obstoji predlog v to svrhu, da se zaradi poboljšanja naše valute uvede nekaj specialen moratorij za naše trgovske obveze v inozemstvu. Tak predlog ni potekel niti od strani finančnega ministra niti od trgovačke komore niti ni bilo o njem vobče govora ter se zategadelj o takem predlogu ni moglo niti diskutirati.«

Razširjajte „Novo Dobo“!

Borza 18. okt.

Beograd, valute: dolarji 69, feji 52.50, devize: London 269, Pariz 490, Zeneva 1250, Praga 74, Dunaj 2.60, Budimpešta 41, Milan 275, Berlin 10.50.

Curih, devize: Berlin 12.95, Newyork 5.25, London 20.75, Pariz 38.05, Milan 20.55, Praga 5.60, Budimpešta 0.75, Zagreb 1.90, Bukarešta 3.90, Varšava 0.12, Dunaj 0.29, avstr. žig. krone 0.23.

Razne vesti.

Mutasti ali sodomski greh, t. j. hudo delstvo nečistosti proti naravi, je izvrševal skozi 10 let župnik Magajna Andrej iz Rakitne pri Borovnici na kmetu Janezu S. kojega je zapeljal, da po »skrivnostnem razodetju« to ni smrtni greh. Te dni je bil v Ljubljani obsojen na 6 tednov, njegova žrtev kmet S. pa na 3 tedne ječe.

Hči ruskega carja, velika kneginja Anastazijevna živa? V Parizu je izšla interesantna knjiga pod naslovom »Preživela«. Njjo je napisala edina še živa članica bivše ruske carske rodbine, carjeva hči, velika kneginja Anastazijevna, ki pripoveduje, da je na morišču simulirala smrt, nakar jo je neki delavec težko ranjeno odnesel v svojo hišo. Doma ji je potem ozdraavil rane in jo povedel skozi Sibirijo do Vladivostoka, čez Japonsko v Zedinjene države. Službeni boljševiški dokumenti pričajo, da se je truplo ene žrve po umoru carske rodbine brez sledu izgubilo. Tako bi mogla pisateljica te knjige res biti najmlajša carjeva hči.

Odbornik Orlo — ubijalec. V nedeljo, dne 9. oktobra je bilo v Nemški vasi pri Ribnici žegnanje. Kakor običajno, je bilo tudi ta dan živo in veselo, zlasti mladina se je zabavala s petjem in plesom. Sicer neprisiljeno zabavo je motilo le par Orlov, na čelu jim odbornik ribniškega Orlo, 17-letni trgovski pomočnik Rotar, ki je razgrajal in razsajal in motil zabavo. Vsled tega je Jože Čušarek, posestnikov sin iz Rakitnice, svaril in pozivljial razgrajače, naj mirujejo, oziroma se odstranijo, posebno pa Rotarja. Ta pa je potegnil samokres in ustrelil Čušarka v čelo, da se je takoj mrtev zgrudil na tla. Po činu je Rotar pobegnil v Ribnico, toda še isto noč so ga orožniki vzbudili iz spanja in odvedli v zapore ribniškega sodišča, kjer je priznal svoje dejanje.

Zadnja poročila.

Ukinjenje prevoznih taks.

Beograd, 18. okt. Finančno ministrstvo je pripravilo predlog, da se ukinejo prevozne takse za prevoz moke, petroleja in sladkorja. Namesto tega se uvede dvakratna taksa na luksuzne predmete. **Za otvoritev naših šol na Madžarskem.**

Beograd, 18. okt. Min. svet je sklenil, poslati madžarski vladi spomenico za zahtevo, da se takoj otvorijo naše šole na Madžarskem.

Za zénostavljenje plačevanja davka na poslovni promet.

Beograd, 18. okt. Trgovska zbornica je imela 17. tm. konferenco o plačevanju davka na poslovni promet. Sklenila se je zahteva, da se spremeni pravilnik in zénostavi način plačevanja davka tako, da bo bolj praktično za državo in davčne obvezance. Vse tri zbornice bodo izdelale spomenico, ki se predloži fin. ministrstvu.

Nemško časopisje proti italijanski vladi.

Berlin, 18. okt. Nemško časopisje najostreje napada italijansko vlado ter ji očita, da je postopala pri posredovanju med Avstrijo in Madžarsko pristransko.

Iz ameriškega senata.

Washington, 18. okt. Senat parlamenta Zdrženih držav je ratificiral mirovno pogodbo z Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko.

Francoski parlament.

Pariz, 18. okt. Parlament se je zopet sestel. Razpravljal bo najprej o interpelacijah glede zunanje politike Francije. Ker odpotuje min. preds. Briand dne 29. tm. v Washington na razorožilveno konferenco, sodijo, da se bo 28. tm. glasovalo o zaupnici vladi.

Atentat v Lizboni.

Madrid, 18. okt. Iz Lizbone poročajo, da je koncem banketa, ki ga je predjedil župan na čast vladi, eksplozivna bomba v trenutku, ko so šli ministri iz dvorane. Več ministrov je lahko ranjenih. Nekateri revolucionarje, ki so pobegnili v kavarno, so aretirali.

Poštni ček. rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon št. 75 in 76

Delniška glavnica 50,000.000 kron. - CENTRALA V LJUBLJANI - Rezervni fondi nad 45,000.000 kron.

Podružnice
v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptujju in Brežicah. 264 50-37

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. v Celju **"LASTNI DOM"** Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po štiri in pol od sto (4 1/2%)

Prešernova ul. 15 v Celju Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala. 468-77 Hranilne vloge: 2,000.000 K

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

41 teden. **Izkaz**
o zaklanih živalih od 10. 10. do 16. 10. 1921 v mestni klavnici v Celju.

Ime mesarja.	bikov	volov	krav	teht	telet	prašičev
Junger Lud.	1	6	—	—	—	—
Janžek Martin.	—	3	—	—	—	—
Jerič Simon.	—	3	1	—	—	—
Knes Bernard.	—	2	—	1	—	—
Rebeuscheg Franc.	—	8	—	5	1	—
Suppan Ivan.	—	—	2	—	—	—
Zavodnik Andrej.	—	2	1	4	—	—
Senič Franc.	—	—	3	—	—	—
Pavlinec Franc.	1	—	3	2	2	—
Fridrih Ivan.	—	4	—	—	—	—
Voisk Adolf.	—	1	3	—	—	—
Esih Matija.	—	1	1	1	—	—
Lapornik Ivan.	—	—	3	—	—	—
Hohnjec Viktor.	—	—	3	—	12	—
Pungeršek Ivan.	—	—	—	—	—	—
Leskošek Ivan.	—	—	2	—	2	—
Urbančič Adolf.	2	—	3	2	2	—
Zany Viktor.	—	—	8	—	—	—

Išče se **stanovanje**
s hrano za dijaka pri kakšni primorski 1079 družini. Naslov v upravi. 1-1

2 hlapca
za konje, enega hlapca ali dekla za krave, eno celo družino 4 do 5 oseb brez malih otrok za dnevno plačo s prostim stanovanjem, drvi in živili po lastni ceni sprejme takoj BIEN, Braslovče. 1099 2-1

Sprejme se ena **gospodična**
na stanovanje. Poizve se od 1-2 ure 1105 Za kresijo št. 1. 1-1

Leto stara, izvrstno pitana **svinja** 1106

za takojšen zakolj se prodaja po konkurenčni ceni. Kupci naj pošljejo ponudbe z navedbo cene na upravo lista do 25. okt. pod šifro 5000. 1-1

Večja količina **hrastovih pragov**
260X25X15 cm velikosti se kupi. Ponudbe od komada je poslati na Josip Stojan-a, Beograd Sarajevska 26. 1107 1-1

Hotelska družba v Celju sprejme kavarničnega **učenca.**
Zglasiti se je pri ravnateljstvu Hotelske družbe v Celju. 1108 2-1

APNA
se išče večja množina. Ponudbe na **Gradivo**
trgovsko društvo za stavbeni in tehniški material. Zagreb, Bogovičeva u. 3. 2-1

Kupim ali vzamem v najem manjšo hišo ali vilo
z nekoliko zemljišča ob južni železnici blizu postaje. Dopisi z navedbo cene na F. S. HOTEL BALKAN, Celje. 2-1

Dobra samostojna **pisarniška moč**
se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Sprejme se tudi 1092 3-2

učenec
iz boljše hiše pri I. Krašovic, Žalec. 1082 Prva in druga 3-2

sobarica

se sprejme s 1. nov. v hotelu Union Zahteva se hitro delo, značajnost in uljudno postopanje z gosti. Predstaviti dnevno v hotelu Union v Celju.

1088 3-2 Najfjnejšega **mizarskega kleja,**
transparent in belega, iz Ljubljanske tovarne za klej, ima veliko zalogo njen zastopnik Jos. Kveder v Celju kateri se priporoča za obilna naročila.

Učenec
iz boljše hiše se sprejme takoj v specerijski trgov. Karl Loibner, trgovina pri »zvoncu«, Celje. 2-2

Sprejemem takoj 1083 2-2 **trg. pomočnika**
prvovrstna moč, zmožna trg. z meš. blagom na deželi samostojno voditi. Janko Narat, Rogaška Slatina.

Proda se par močnih **konj** 1077 3-3
za tovor in več različnih tovornih vozov. Pojasnila daje ga. Marija Karlovšek, Lava 21.

Češka manufakturna TRGOVINA
(nasproti Narodnemu domu) je **otvorjena**
ter priporoča svojo veliko zalogo 1094 po nizkih cenah. 3-1

Miši, podgane, ste-
nice in ščurki ter ves mrčes
mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva kakor: Za poljske in hišne miši 12 K, za podgane 16 K, ščurke posebno močna vrsta 25 K, posebno močna tinktura za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živalih 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posredovalci imajo popust. Pošilja po povzetju **Zaved za eksport** M. Jünker, Zagreb 37, Peirinjska ulica 3. 556 41

Jetika! Specialist za pljučne bolezni Dr. Pečnik ordinira v torek in petek: 11-12 in 2-4 ure v Mariboru, Razlagova ul. 21. Vse druge dni pa Št. Jurij ob juž. ž.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna **TRGOVINA**
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.
- se priporoča za - mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

FRANCOSKA!
JANKO LAVRIČ, STRASBOURG, FRANCOSKA, RUE CHARLES APPELL 1, BRZOJAVNI NASLOV: „SLOVENIA STRASBOURG“. VSI TRGOVSKI POSLI, ZASTOPSTVA, KONSIGNACIJA, INFORMACIJE. 1046 3-3

USNJE

vseh vrst, po najnižji dnevni ceni dobite pri novi tvrdki

Franjo Faganel
Gosposka ul. 26
Celje

Po dolgi, mučni bolezni je umrla v 59. letu svoje, starosti dne 17. okt. ob 9. uri zvečer naša ljuba dobra gospa, mama

Jerica Narat roj. Kos
posestnica

Pogreb se vrši danes 19. okt. ob 3. uri pop. od hiše žalosti na pokopališče pri Sv. Trojici tik Slatine.

SV. VID pri Grobelnem, dne 19. okt. 1921.

Simon Narat soprog.
Minka Stemberger roj. Narat hčerka
Vinko Narat, trgovec Anton Narat, trgovec
Janko Narat, trgovec Josip Narat
sinovi.
Rozika, Fanika in Milka Narat hčerke,